

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2021

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Lapin aluehallintovirasto

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Sosiaali- ja terveysalan

lupa- ja valvontavirasto



Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Opetus- ja kulttuuritoimi

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2021

17.2.2022

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Itä-Suomen aluehallintovirasto,
Lapin aluehallintovirasto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto,
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto,
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Aluehallintovirastojen julkaisuja 130/2022

ISSN: 2343-3132 (verkkopublication)

ISBN: 978-952-5882-62-9

2022

KUVAILULEHTI

Aluehallintovirastojen julkaisuja 130/2022

Tekijät Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Itä-Suomen aluehallintovirasto, Lapin aluehallintovirasto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto		Julkaisuaika 17.2.2022	
		Toimeksiantajat(t)	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2021			
Tiivistelmä Aluehallintovirastot ja Valvira ovat laatineet varhaiskasvatuksen valvontaohjelman, jonka mukainen suunnitelmallinen valvonta aloitettiin vuoden 2020 alussa. Vuoden 2021 valvontakohteena on ollut kunnallisten päiväkotien henkilöstömitoitus ja ryhmäkoko. Päiväkodin henkilöstömitoituksen riittävyttä ja lapsiryhmien kokoa on valvottu tarkastamalla kuntien ilmoittamat tiedot henkilöstön määrästä suhteessa lasten määrään. Valvonnasta saatujen tulosten perusteella voidaan todeta, että varhaiskasvatuksen järjestäjät noudattavat henkilöstömitoitusta ja ryhmäkoko säätelevää varhaiskasvatuslakia ja päiväkotien henkilöstömitoitus ja ryhmäkoko toteutuvat hyvin. Päiväkotien henkilöstömitoitukset ovat olleet varhaiskasvatuslain mukaisia 99,31 % kaikista tarkastelun kohteena olleiden päiväkodin toimintapäivien määrästä. Myös päiväkodin lapsiryhmien ryhmäkoot ovat olleet varhaiskasvatuslain mukaisia 98,79 % kaikista tarkastelun kohteena olleiden lapsiryhmien toimintapäivien määrästä.			
Asiasanat varhaiskasvatus, valvonta, henkilöstömitoitus			
ISSN (painettu) -	ISBN (painettu) -	ISSN (verkkajulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkajulkaisu) 978-952-5882-62-9
Kokonaissivumäärä 20		Kieli suomi	Hinta -
Julkaisija Lounais-Suomen aluehallintovirasto		Paino -	

INFORMATIONSSIDA

Regionförvaltningsverkens publikationer 130/2022

Sammanställd av Marja-Liisa Keski-Rauska Mirja Kivikangas		Utgivningsdatum 17.2.2022	
		Uppdragsgivare	
		Datum för tillsättandet av organet	
Publikationens titel Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2021			
Referat Rapporten publiceras också på svenska senare.			
Ämnesord småbarnspedagogik			
ISSN (tryckt) -	ISBN (tryckt) -	ISSN (webbpublikation) 2343-3132	ISBN (webbpublikation) 978-952-5882-62-9
Sidantal 20	Spåk finska	Pris	
Utgivare Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland		Tryckeri	

Sisällysluettelo

1	Varhaiskasvatuksen valvontaohjelma 2021	6
2	Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman 2021 toteuttaminen	7
3	Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2021	9
3.1	Päiväkotien henkilöstömitoitus	10
3.2	Ryhmäkoko	10
3.3	Aluehallintoviraston valvontaohjelman mukaiset päätökset ja ohjaus	11
4	Johtopäätökset ja pohdintaa valvontaohjelman 2021 tuloksista	12
5	Valvontaohjelman tulosten koonti aluehallintovirastoittain	14
5.1	Etelä-Suomen aluehallintovirasto	14
5.2	Itä-Suomen aluehallintovirasto	14
5.3	Lapin aluehallintovirasto	14
5.4	Lounais-Suomen aluehallintovirasto	15
5.5	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	15
5.6	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto	15
5.7	Svenska enheten för bildningsväsendet	16
5.7.1	Jämförelse mellan kommunerna i Södra Finland och Österbotten	17
5.7.2	Regionförvaltningsverkets åtgärder	17
	Liitteet	18

1 Varhaiskasvatuksen valvontaohjelma 2021

Aluehallintovirastot ja Valvira ovat laatineet varhaiskasvatuksen valvontaohjelman, jonka mukainen suunnitelmallinen valvonta aloitettiin vuoden 2020 alussa.

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelmassa vuonna 2020 tarkastelun kohteena oli päiväkotien henkilöstömitoitus. Tarkastelu tehtiin kahden viikon ajanjaksolta 1 596 päiväkodista. Valvonnan tuloksien mukaan päiväkodin lasten ja henkilöstön määrän välinen suhdeluku ylittyi vain 78 toimintapäivänä.

Vuoden 2021 valvontakohteena on ollut kunnallisten päiväkotien henkilöstömitoitutus ja ryhmäkoosta. Päiväkodin henkilöstömitoituksen riittävyyttä ja lapsiryhmien kokoa on valvottu tarkastamalla kuntien ilmoittamat tiedot henkilöstön määrästä suhteessa lasten määrään.

Päiväkotien henkilöstömitoituksesta säädetään varhaiskasvatuslain (540/2018) 35 §:ssä, jonka mukaan päiväkodissa tulee kasvatusta-, opetusta- ja hoitotehtävissä olla varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrään, ikään ja varhaiskasvatuksessa päivittäin viettämäänsä aikaan suhteutettuna riittävä määrä henkilöitä, joilla on varhaiskasvatuksen opettajan, sosionomin tai lastenhoitajan ammatillinen kelpoisuus. Asetuksessa säädetään tarkemmin päiväkodin henkilöstömitoituksesta.

Valtioneuvoston asetuksen varhaiskasvatuksesta (753/2018) mukaan, päiväkodissa tulee kasvatusta-, opetusta- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö enintään seitsemää enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttäneitä lasten kohden tai kolmeatoista enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttäneitä lasta kohden. Enintään neljää alle kolmivuotiaista kohden tulee olla vähintään yksi henkilö.

Päiväkodin ryhmäkoosta säädetään varhaiskasvatuslain 35 §:n 4. momentissa, jonka mukaan päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea varhaiskasvatuksen tehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia.

Taulukko 1: Varhaiskasvatuksen suhdeluvut

Lapsi	Suhdeluku	lapsiryhmän enimmäiskoko
alle 3-vuotta	4	12
3 v, yli 5 tuntia päivässä	7	21
3 v, enintään 5 tuntia päivässä	13	39

Jos lapsiryhmässä on sekä alle 3- vuotiaita että 3-vuotta täyttäneitä osa-aikaisessa tai kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa, voi lapsiryhmän enimmäiskoko olla enemmän kuin 12 tai 21 lasta.

2 Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman 2021 toteuttaminen

Aluehallintovirastot ovat toteuttaneet valvontaohjelman vuonna 2021 lähettämällä kuntiin kirjallisen selvityspyynnön päiväkotien henkilöstömitoituksesta ja lapsiryhmistä.

Kuntien tuli antaa selvityspyynnön mukaiset tiedot yhden kalenteriviikon ajalta aluehallintoviraston päättämän ajankohtana. Alueesta riippuen tarkasteltiin viikkoja 6, 7, 8, 10, 15, 16, 19, 20, 36, 37, 40, 41, 44, 45 tai 46. Valinnassa huomiointiin, että tarkasteluajankohtana ei ole koulun lukujärjestyksen mukaista lomaa. Tiedot tuli antaa seitsemältä päivältä, jolloin myös vuorohoitoa järjestäviä päiväkoteja tarkastettiin valvontaohjelmassa.

Selvityspyynnön liitteenä lähetettiin kuntiin valvontalomake täyttöohjeineen. Kunnan tuli ilmoittaa valvontalomakkeella toteutuneet tiedot päiväkodin ja lapsiryhmien lasten ja työntekijöiden määristä. Valvontalomakkeella tuli antaa tiedot myös esiopetuksesta ja esiopetusta täydentävästä varhaiskasvatuksesta, jos se on ollut varhaiskasvatuksen järjestämää toimintaa. Jos päiväkotitoiminta useassa osoitteessa (nk. etäyksikkö/satelliittiyksikkö), tuli jokaisen yksikön tiedot antaa erikseen. Selvityspyynnö ja valvontalomake täyttöohjeineen lähetettiin kuntiin aluehallintoviraston päättämän tarkasteluajankohdan jälkeen, jolloin kunnilla ei ollut etukäteen tiedossa valvonta-ajankohtaa.

Selvityspyynnö lähetettiin kaikkiin kuntiin, joissa kunta järjestää päiväkotihoidon. Vuoden 2021 valvontaohjelmaan aluehallintovirastot pyysivät suurista kunnista selvityksen niistä päiväkodeista, joita ei aikaisemmassa valvontaohjelmassa ole tarkastettu. Pienistä kunnista on valvontaohjelman puitteissa tarkastettu kaikki päiväkodit. Selvityspyynnöissä on pyydetty kunnilta tiedot 1-78 päiväkodin henkilöstömitoituksesta ja ryhmäkoko.

Kaikki kunnat toimittivat aluehallintovirastolle valvontaohjelman mukaiset tiedot.

Päiväkodin henkilöstömitoituksesta ja lapsiryhmistä kysyttiin seuraavia tietoja:

Kuva 1: Lapsiryhmän toteutuneet läsnäolot -lomake

Lapsiryhmän toteutuneet läsnäolot

Ryhmän nimi

Ryhmän lapsimäärä (lkm)

Mitoitukseen laskettava henkilöstö (lkm)

Vuorohoitoryhmä (kyllä/ei)

Täytetään vain valkoiset solut

Pvm	Alle 3-v	Yli 3-v, ≤ 5h osapäivä	Yli 3-v, > 5 h kokopäivä	Lasten määrä	Henkilökunta	Suhdeluku
				0,00		0,00
				0,00		0,00
				0,00		0,00
				0,00		0,00
				0,00		0,00
				0,00		0,00
				0,00		0,00

Selvitys, miksi ryhmän lasten määrä yhteensä/suhdeluku on ylittynyt:

Kuva 2: Päiväkodin henkilöstömitoitus -lomake

Päiväkodin henkilöstömitoitus

Kunta

Päiväkodin nimi

Vuorohoitoyksikkö (kyllä/ei)

Päiväkodissa on lapsiryhmiä (lkm)

Mitoitukseen laskettava henkilöstö (lkm)

Täytetään vain valkoiset solut

Pvm	Alle 3v	Yli 3v ≤ 5 h osapäivä	Yli 3v > 5 h kokopäivä	Henkilökunta	Suhdeluku
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00
					0,00

Jos päiväkodin tai lapsiryhmän lasten määrä tai suhdeluku on ylittynyt säädösten mukaisesta ryhmän enimmäiskoosta tai suhdeluvusta, on lomakkeella pyydetty kuntaa antamaan selvitys ylityksen syystä. Tarpeen mukaan kuntaan on lähetty myös lisäselvityspyyntö, esimerkiksi jos vuorohoitoryhmissä on ryhmän enimmäiskoko ylittynyt. Tällöin on pyydetty ilmoittamaan lasten ja henkilöstön määrät päivän eri ajankohdista.

3 Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2021

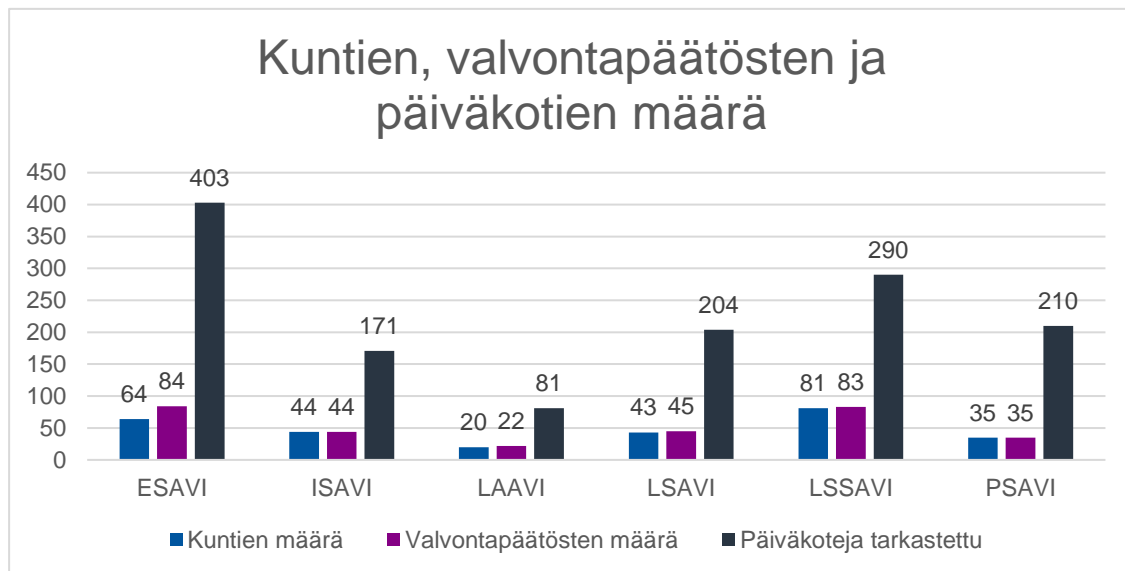
Aluehallintovirastot ovat tehneet varhaiskasvatuksen valvontaohjelman mukaisen tarkastuksen 287 kuntaan. Päiväkoteja on tarkastettu 1 359 ja varhaiskasvatuksen valvontapäätöksiä tehty 313.

Valvontaohjelmassa on tarkastettu 1 359 päiväkodin henkilöstömitoitus ja lapsiryhmien ryhmäkoot.

Joidenkin aluehallintovirastojen alueilla on tehty valvontapäätöksiä enemmän kuin alueen kuntien määrä on. Tämä johtuu siitä, että valvontaohjelmassa on tarkasteltu esimerkiksi isojen kuntien eri alueiden päiväkoteja eri aikaan. Lisäksi osassa kunnista on annettu päätös erikseen suomen- ja ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta. Joillakin alueella päätösten määrä on pienempi kuin alueella olevien kuntien määrä. Tämä johtuu siitä, että kaikissa kunnissa ei järjestetä kunnallista päiväkotihoitoa.

Oheisessa kaaviossa on eritelty valvonnan kohteena olevien kuntien ja päiväkotien määrä sekä tehtyjen valvontapäätösten lukumäärät aluehallintovirastoittain:

Taulukko 2: Kuntien, valvontapäätösten ja päiväkotien määrä



Kaavioissa käytetään seuraavia lyhenteitä: ESAVI/Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ISAVI/Itä-Suomen aluehallintovirasto, LAAVI/Lapin aluehallintovirasto, LSAVI/Lounais-Suomen aluehallintovirasto, LSSAVI/Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, PSAVI/Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

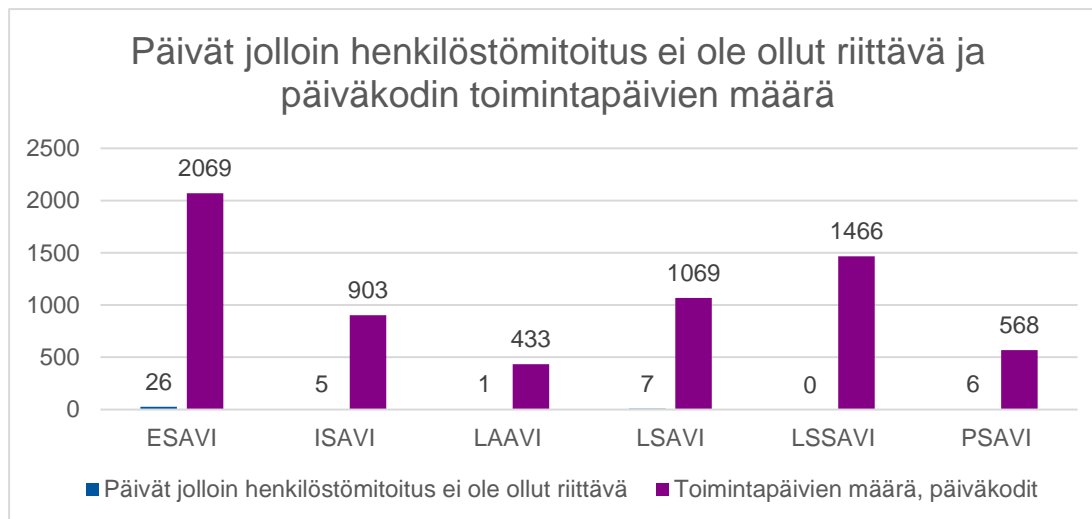
3.1 Päiväkotien henkilöstömitoitus

Valvonnan kohteena olleissa päiväkodeissa on ollut 6 598 toimintapäivää. Henkilöstömitoitus ei ole ollut riittävä 45 toimintapäivänä. Henkilöstömitoitus on alittunut 0,69 % päiväkodin toimintapäivien määrästä.

Päiväkotien henkilöstömitoitus on ollut varhaiskasvatuslain mukainen 99,31 % toimintapäivistä.

Oheisessa kaaviossa on eritelty aluehallintovirastoittain päivät, jolloin päiväkodin henkilöstömitoitus ei ole ollut riittävä sekä päiväkotien toimintapäivien määrä:

Taulukko 3: Päivät, jolloin henkilöstömitoitus ei ole ollut riittävä ja päiväkodin toimintapäivien määrä



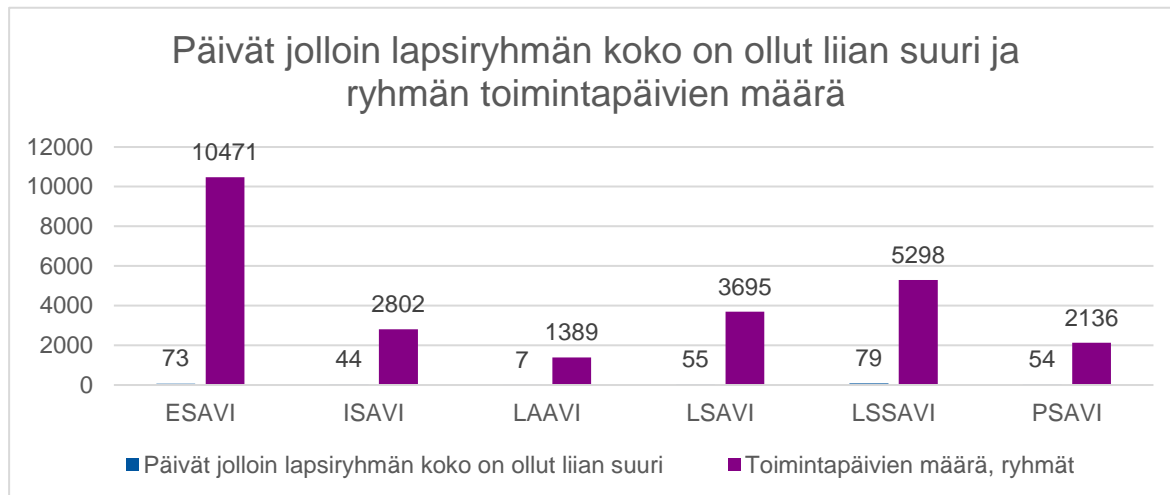
3.2 Ryhmäkoko

Valvonnan kohteena olleissa päiväkodeissa on ollut 5 563 lapsiryhmää. Toimintapäiviä lapsiryhmissä on ollut 25 791. Ryhmän enimmäiskoko on ylittynyt 312 toimintapäivänä, ollen 1,21 % toimintapäivien määrästä.

Päiväkotien lapsiryhmien ryhmäkoot ovat olleet varhaiskasvatuslain mukaisia 98,79 % toimintapäivistä.

Oheisessa kaaviossa on eritelty aluehallintovirastoittain päivät, jolloin lapsiryhmän koko on ollut liian suuri sekä lapsiryhmien toimintapäivien määrä:

Taulukko 4: Päivät, jolloin lapsiryhmän koko on ollut liian suuri ja ryhmän toimintapäivien määrä



Aluehallintovirastot ovat tarkastelleet ryhmäkoon tarkastelun yhteydessä myös sitä, kuinka suhdeluku on toteutunut lapsiryhmässä. Tarkastelu on tehty siksi, että aluehallintovirasto on halunnut tietoa siitä, miten henkilöstö tosiasiallisesti työskentelee ryhmissä ja jakaantuu eri lapsiryhmiin. On kuitenkin huomattava, että varhaiskasvatuslain mukaan henkilöstömitoitustulee toteutua päivä- ja päiväkotikohtaisesti, ei ryhmäkohtaisesti.

Tarkastelu on osoittanut, että lapsiryhmien tasolla suhdeluku on toteutunut 96,81 % kaikista toimintapäivistä. Valvonnan kohteena olleissa päiväkodeissa on ollut 5 563 lapsiryhmää ja 25 791 toimintapäivää. Ryhmäkohtaisessa tarkastelussa on ilmennyt, että lapsiryhmätasolla suhdeluku ei ole toteutunut 822 toimintapäivänä.

3.3 Aluehallintoviraston valvontaohjelman mukaiset päätökset ja ohjaus

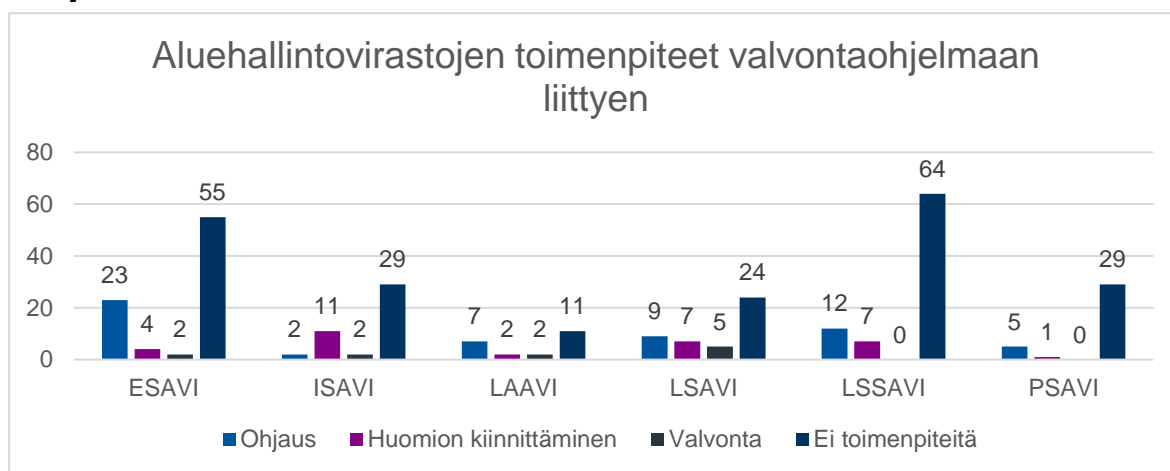
Aluehallintovirastot ovat päätöksissään tarkastelleet päiväkotikohtaisia tietoja henkilöstömitoituksesta ja ryhmäkoosta. Tarvittaessa on kunnalle annettu päätöksessä myös ohjausta, jos henkilöstöresurssi ei ole jakautunut lapsiryhmiin tassaisesti.

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman mukaisia päätöksiä on tehty 313.

- Aluehallintovirastot ovat todenneet 212 päätöksessä, että päiväkodin henkilöstömitoitust ja ryhmäkoko ovat olleet varhaiskasvatuslain mukaiset.
- Aluehallintovirastot ovat antaneet ohjausta 58 päätöksessä, jossa on havaittu esimerkiksi epäkohtia päiväkodin henkilöstöresurssien jakautumisessa lapsiryhmiin, vaikka päiväkodin henkilöstömitoitust on ollut samaan aikaan varhaiskasvatuslain mukainen.

- Aluehallintovirastot ovat kiinnittäneet 32 päätöksessä kunnan huomiota henkilöstömitoitusta tai ryhmäkokoja koskevan lain noudattamiseen.
 - Aluehallintovirastot ovat jatkaneet 11 päätöksessä varhaiskasvatuksen valvontaa henkilöstömitoituksen tai ryhmäkoon korjaamiseksi. Valvonnan jatkaminen tarkoittaa esimerkiksi sitä, että kunnan tulee esittää aluehallintovirastolle selvitykset niistä toimenpiteistä, joilla se korjaa päiväkodin henkilöstömitoituksen ja ryhmäkoon varhaiskasvatuslain mukaiseksi.
- Oheisessa kaaviossa on eritelty varhaiskasvatuksen valvonnassa annetut päätökset aluehallintovirastoittain:

Taulukko 5: Aluehallintovirastojen toimenpiteet valvontaohjelmaan liittyen



4 Johtopäätökset ja pohdintaa valvontaohjelman 2021 tuloksista

Aluehallintovirastot ja Valvira ovat aloittaneet varhaiskasvatuksen suunnitelmallisen valvonnan vuonna 2020. Ensimmäisenä vuotena valvonnan kohteena oli päiväkotien henkilöstömitoitus. Vuonna 2021 päiväkotien valvonnan kohteena oli henkilöstömitoituksen lisäksi ryhmäkoko. Varhaiskasvatuksen valvontaohjelmassa 2022 jatketaan edelleen henkilöstömitoituksen ja ryhmäkoon valvontaa ja sitä kohdennetaan niihin kuntiin, joissa on havaittu puutteita aiemmissa valvonnoissa.

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelmassa 2020 tarkastettiin 1 596 kunnallista päiväkotia. Henkilöstömitoitus ei ollut riittävä 78 toimintapäivänä. Varhaiskasvatuksen valvontaohjelmassa 2021 on tarkastettu 1 359 kunnallista päiväkotia. Henkilöstömitoitus ei ole ollut riittävä 45 toimintapäivänä. Valvontaohjelman tuloksista voidaan päätellä, että kunnat ovat huomioineet toiminnassaan entistä paremmin henkilöstömitoituksen noudattamisen varhaiskasvatuksen järjestämisessä. Aluehallintovirastot toteavat tulosten perusteella, että varhaiskasvatuksen valvontaohjelman toteuttaminen on mahdollisesti edistänyt varhaiskasvatuslain mukaisen toiminnan järjestämistä kunnissa.

Aluehallintovirastot ovat tarkastaneet valvontaohjelmassa 1 359 kunnallista päiväkotia ja 5 557 lapsiryhmää. Valvonnan tulokset kertovat lukujen muodossa päiväkotien tilanteesta sen, noudattavatko varhaiskasvatuksen järjestäjät varhaiskasvatuslain mukaisia määräyksiä päiväkotien henkilöstömitoituksesta ja ryhmäkoosta. Tulokset eivät kerro sitä, miten kuormittavaksi päiväkodeissa tehty työ koetaan. Tulokset eivät kerro myöskään sitä, miten lapsiryhmissä suhdeluku toteutuu päivän jokaisena hetkenä. Varhaiskasvatuslain mukaan henkilöstömitoitusta tarkastellaan päiväkohtaisesti.

Valvonnasta saatujen tulosten perusteella voidaan todeta, että varhaiskasvatuksen järjestäjät noudattavat henkilöstömitoitusta ja ryhmäkokoja säätelevää varhaiskasvatuslakia ja päiväkotien henkilöstömitoitus ja ryhmäkoko toteutuvat hyvin. Päiväkotien henkilöstömitoitukset ovat olleet varhaiskasvatuslain mukaisia 99,31 % kaikista tarkastelun kohteena olleiden päiväkodin toimintapäivien määrästä. Myös päiväkodin lapsiryhmien ryhmäkoot ovat olleet varhaiskasvatuslain mukaisia 98,79 % kaikista tarkastelun kohteena olleiden lapsiryhmien toimintapäivien määrästä.

Päiväkotien lapsiryhmien enimmäiskoko ylittyi vain 1,21 % kaikista tarkastelun kohteena olevista lapsiryhmien toimintapäivistä. Selvitysten perusteella lapsiryhmän ryhmäkoko on ylittynyt mm. tilanteissa, joissa osaviikkoisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten päivät ovat vaihtuneet tai päiväkotiin on tullut yllättäen varahoitoon lapsia perhepäivähoitajan poissaolon takia.

Julkisessa keskustelussa huolenaihe tiivistyy päiväkotien yksittäisten lapsiryhmien toimintaan. Päiväkodin lapsiryhmissä voi tulla eteen tilanteita päivän aikana, jolloin lasten ja henkilöstön välinen suhdeluku ei toteudu. Yleisimmin suhdeluvun toteutumisessa on puutteita päivän ensimmäisinä ja viimeisinä tunteina. Vaikka valvontaohjelman mukainen valvonta kohdistuikin ryhmän enimmäiskoon tarkasteluun, saatiin tietoa myös lapsiryhmän suhdeluvun toteutumisesta. Saadun tiedon perusteella ryhmän suhdeluvussa oli puutteita 3,19 % (548 päivänä) kaikista lapsiryhmien toimintapäivistä. On kuitenkin hyvä huomata, että varhaiskasvatuslaki tarkastelee henkilöstömitoitusta koko päiväkodin tasolla.

Jos päiväkodin henkilöstömitoitus ei toteudu lainmukaisesti ja lapsiryhmissä ei ole riittävästi henkilöstöä, näkyy se lapsiryhmien toiminnan vaikeutumisena ja varhaiskasvatuslain mukaisten tavoitteiden toteutuminen vaarantuu. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee huolehtia, että päiväkodin kaikissa lapsiryhmissä työskentelee riittävästi työntekijöitä. Työvuorosuunnittelussa tulee entistä huolellisimmin huomioida lasten varhaiskasvatusajan varauksia ja kohdentaa henkilöstöä niiden mukaisesti työvuoroihin. Yhtenä merkittävänä syynä siihen, että henkilöstömitoitus ei ole toteutunut on ollut henkilöstön poissaolot, joihin ei ole saatu sijaista yrityksistä huolimatta. Koronatilanne on vaikuttanut myös heikentävästi sijaisten saatavuuteen. Näistä syistä kuntien onkin huolehdittava tarpeellisen sijaisjärjestelmän toimivuudesta.

Aluehallintovirastot kannustavat varhaiskasvatuksen järjestäjiä pohtimaan, millaiset pedagogiset ja toiminnalliset ratkaisut päiväkotien arjessa parhaiten mahdollistavat varhaiskasvatuksen järjestämistä, jotta lapset ja työntekijät voivat hyvin. Erilaisia järjestämistapoja suunniteltaessa on mietittävä myös tilojen käyttöä ja soveltuvuutta uudelle toiminnalle. Uusien järjestämismallien ja

pienryhmätoiminnan kehittäminen ja kokeileminen voi myös olla ratkaisu toimimattomaan päiväkotiarkeen.

5 Valvontaohjelman tulosten koonti aluehallintovirastoittain

Seuraavissa luvuissa varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset esitellään aluehallintovirastoittain.

5.1 Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto on tarkastanut Etelä-Suomen 64 kunnan 403 päiväkotia. Päiväkodeissa on ollut yhteensä 2 069 toimintapäivää. Päiväkotien henkilöstömitoitus on alittunut tarkasteluajanjaksolla 26 päivänä, joka on 1,26 % kaikista päiväkodin toimintapäivistä.

Tarkastetuissa päiväkodeissa on ollut 2 057 lapsiryhmää, joissa on ollut yhteensä 10 471 toimintapäivää. Ryhmän enimmäiskoon ylityspäiviä on tarkasteluajanjaksolla ollut 73, joka on 0,70 % kaikista lapsiryhmien toimintapäivistä.

Aluehallintovirasto on tarkastellut myös päiväkohtaisesti ryhmäkohtaista suhdeluvun toteutumista. Puutteita ryhmäkohtaisen suhdeluvun toteutumisessa on ollut 548 päivänä 10 471 toimintapäivästä, joka on 5,23 % kaikista toimintapäivistä.

5.2 Itä-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto on tarkastanut Itä-Suomen 44 kunnan 171 päiväkotia. Päiväkodeissa on ollut yhteensä 903 toimintapäivää. Päiväkotien henkilöstömitoitus on alittunut tarkasteluajanjaksolla 5 päivänä, joka on 0,55 % kaikista päiväkodin toimintapäivistä.

Tarkastetuissa päiväkodeissa on ollut 546 lapsiryhmää, joissa on ollut yhteensä 2 802 toimintapäivää. Ryhmän enimmäiskoon ylityspäiviä on tarkasteluajanjaksolla ollut 44, joka on 1,57 % kaikista lapsiryhmien toimintapäivistä.

Aluehallintovirasto on tarkastellut myös päiväkohtaisesti ryhmäkohtaista suhdeluvun toteutumista. Puutteita ryhmäkohtaisen suhdeluvun toteutumisessa on ollut 63 päivänä 2 802 toimintapäivästä, joka on 2,25 % kaikista toimintapäivistä.

5.3 Lapin aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto on tarkastanut Lapin 20 kunnan 81 päiväkotia. Päiväkodeissa on ollut yhteensä 433 toimintapäivää. Päiväkotien henkilöstömitoitus on alittunut tarkasteluajanjaksolla 1 päivänä, joka on 0,23 % kaikista päiväkodin toimintapäivistä.

Tarkastetuissa päiväkodeissa on ollut 271 lapsiryhmää, joissa on ollut yhteensä 1 389 toimintapäivää. Ryhmän enimmäiskoon ylityspäiviä on tarkasteluajanjaksolla ollut 7, joka on 0,50 % kaikista lapsiryhmien toimintapäivistä.

Aluehallintovirasto on tarkastellut myös päiväkohtaisesti ryhmäkohtaista suhdeluvun toteutumista. Puutteita ryhmäkohtaisen suhdeluvun toteutumisessa on ollut 30 päivänä, 1 389 toimintapäivästä, joka on 2,16 % kaikista toimintapäivistä.

5.4 Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto on tarkastanut Lounais-Suomen 43 kunnan 204 päiväkotia. Päiväkodeissa on ollut yhteensä 1 069 toimintapäivää. Päiväkotien henkilöstömitoitus on alittunut tarkasteluajanjaksolla 7 päivänä, joka on 0,65 % kaikista päiväkodin toimintapäivistä.

Tarkastetuissa päiväkodeissa on ollut 737 lapsiryhmää, joissa on ollut yhteensä 3 695 toimintapäivää. Ryhmän enimmäiskoon ylityspäiviä on tarkasteluajanjaksolla ollut 55, joka on 1,49 % kaikista lapsiryhmien toimintapäivistä.

Aluehallintovirasto on tarkastellut myös päiväkohtaisesti ryhmäkohtaista suhdeluvun toteutumista. Puutteita ryhmäkohtaisen suhdeluvun toteutumisessa on ollut 58 päivänä 3 695 toimintapäivästä, joka on 1,57 % kaikista toimintapäivistä.

5.5 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto on tarkastanut Länsi- ja Sisä-Suomen 81 kunnan 290 päiväkotia. Päiväkodeissa on ollut yhteensä 1 466 toimintapäivää. Päiväkotien henkilöstömitoitus on ollut varhaiskasvatuslain mukainen kaikkina toimintapäivinä.

Tarkastetuissa päiväkodeissa on ollut 1 112 lapsiryhmää, joissa on ollut yhteensä 5 298 toimintapäivää. Ryhmän enimmäiskoon ylityspäiviä on tarkasteluajanjaksolla ollut 79, joka on 1,49 % kaikista lapsiryhmien toimintapäivistä.

Aluehallintovirasto on tarkastellut myös päiväkohtaisesti ryhmäkohtaista suhdeluvun toteutumista. Puutteita ryhmäkohtaisen suhdeluvun toteutumisessa on ollut 93 päivänä, 5 298 toimintapäivästä, joka on 1,76 % kaikista toimintapäivistä.

5.6 Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto on tarkastanut Pohjois-Suomen 35 kunnan 210 päiväkotia. Päiväkodeissa on ollut yhteensä 568 toimintapäivää. Päiväkotien henkilöstömitoitus on alittunut tarkasteluajanjaksolla 6 päivänä, joka on 1,06 % kaikista päiväkodin toimintapäivistä.

Tarkastetuissa päiväkodeissa on ollut 840 lapsiryhmää, joissa on ollut yhteensä 2 136 toimintapäivää. Ryhmän enimmäiskoon ylityspäiviä on tarkasteluajanjaksolla ollut 54, joka on 1,06 % kaikista lapsiryhmien toimintapäivistä.

Aluehallintovirasto on tarkastellut myös päiväkohtaisesti ryhmäkohtaista suhdeluvun toteutumista. Puutteita ryhmäkohtaisen suhdeluvun toteutumisessa on ollut 30 päivänä 2 136 toimintapäivästä, joka on 1,40 % kaikista toimintapäivistä.

5.7 Svenska enheten för bildningsväsendet

I detta kapitel redogörs för resultaten av tillsynen för de tvåspråkiga kommunerna skilt. Kommunerna är även med i de andra områdesvisa sammanfattningarna. För de kommunernas del som har skild svenskspråkig förvaltning är endast de svenskspråkiga daghemmens resultat med i denna sammanställning.

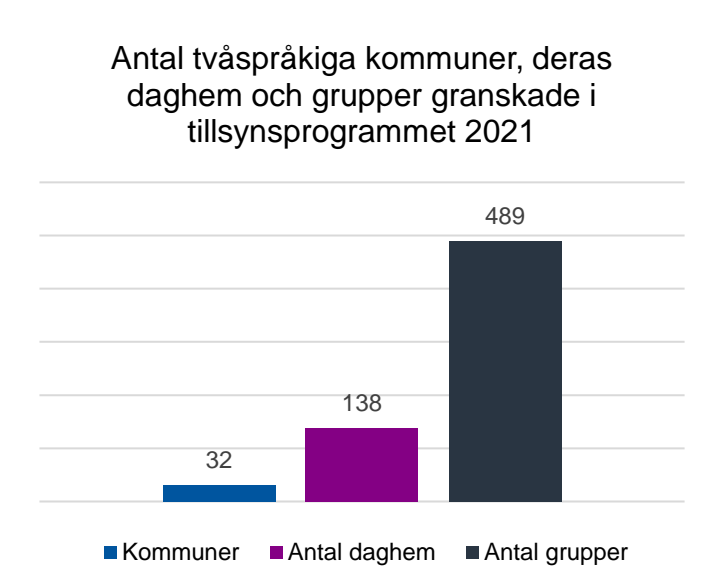
I denna sammanställning finns med resultat från 32 kommuner. I kommunerna granskades 138 daghem och sammanlagt 489 grupper

I de granskade daghemmen i de tvåspråkiga kommunerna överskreds den lagensliga personaldimensioneringen inte under de granskade 619 dagarna.

Under den granskade perioden var gruppstorleken under 11 dagar för stor. Detta är 0,52 % av de granskade dagarna. Under dessa dagar fanns det i en grupp med tre anställda i fostrings- undervisnings- och vårduppgifter över 21 kalkylmässiga barn.

Regionförvaltningsverket har också tecknat ner antalet dagar då det i en grupp fanns i relation till mängden anställda i fostrings- undervisnings- och vårduppgifter för många barn. Under 37 dagar av 2139 (1,73 %) var situationen i grupperna sådan att i relation till mängden närvarande anställda fanns det många barn på plats. Situationen var under alla dessa dagar lagenlig, eftersom personaldimensioneringen enligt lagen granskas på hela daghemmet nivå.

Tabell 1: Antal tvåspråkiga kommuner, deras daghem och grupper granskade i tillsynsprogrammet 2021



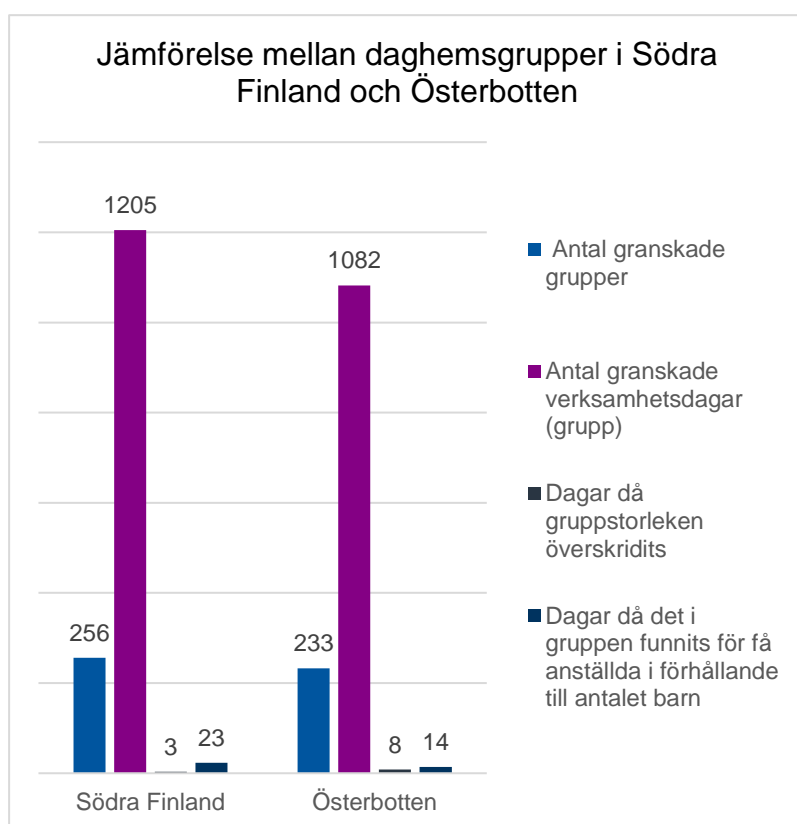
5.7.1 Jämförelse mellan kommunerna i Södra Finland och Österbotten

I fråga om de tvåspråkiga kommunerna har även ett jämförande diagram sammanställts för att belysa situationen mellan Södra Finland och Österbotten.

I fråga om gruppstorlek fördelas dagarna mellan områdena så att under 3 dagar har en överskridning skett i Södra Finland och 8 dagar i Österbotten. Respektive överskridningar har skett i en kommun på de båda områdena.

I fråga om antalet barn i förhållande till antalet vuxna i gruppen fördelas dagarna 23 dagar i Södra Finland (1,91%) och 14 dagar i Österbotten (1,29 %). Under alla dessa dagar har hela daghemmens personaldimensionering varit lagenlig.

Tabell 2: Jämförelse mellan daghelsgrupper i Södra Finland och Österbotten



5.7.2 Regionförvaltningsverkets åtgärder

Regionförvaltningsverkets svenska enhet för bildningsväsendet har under årets 2021 programbaserade tillsyn gett handledning till 9 kommuner, inte uppmärksamgjort någon kommun och startat en skild tillsynsprocess i en kommun. Totalt har svenska enheten granskat 32 tvåspråkiga kommuner.

Liitteet

Liite 1: Valvontaohjelmantulokset taulukkomuodossa

Perustiedot							Kaikki AVI:t yht.
	ESAVI	ISAVI	LAAVI	LSAVI	LSSAVI	PSAVI	
Kuntien määrä	64	44	20	43	81	35	288
Valvontapäätösten määrä	84	44	22	45	83	35	313
Päiväkoteja tarkastettu	403	171	81	204	290	210	1359
Ryhmien määrä	2057	546	271	737	1112	840	5563

Henkilöstömitoituksen tarkastelu

							Kaikki AVI:t yht.
	ESAVI	ISAVI	LAAVI	LSAVI	LSSAVI	PSAVI	
Päiväkotien tarkasteltujen toimintapäivien määrä	2069	903	433	1069	1466	568	6508
Henkilöstömitoituksen ylityspäivien määrä	26	5	1	7	0	6	45
Henkilöstömitoituksen ylitys % päiväkotitasolla	1,26 %	0,55 %	0,23 %	0,65 %	0,00 %	1,06 %	0,69 %

Ryhmien enimmäiskoon ja suhdeluvun tarkastelu

							Kaikki AVI:t yht.
	ESAVI	ISAVI	LAAVI	LSAVI	LSSAVI	PSAVI	
Ryhmien toimintapäivien määrä	10471	2802	1389	3695	5298	2136	25791
Ryhmän enimmäiskoon ylityspäivien määrä	73	44	7	55	79	54	312
Ryhmän enimmäiskoon ylitys % päivästä	0,70 %	1,57 %	0,50 %	1,49 %	1,49 %	2,53 %	1,21 %
Ryhmän suhdeluvun ylityspäivien määrä	548	63	30	58	93	30	822

Ryhmän suhdeluvun ylityspäivät % päivistä	5,23 %	2,25 %	2,16 %	1,57 %	1,76 %	1,40 %	3,19 %

Aluehallintoviraston toimenpiteet, määrä

							Kaikki AVI:t yht.
	ESAVI	ISAVI	LAAVI	LSAVI	LSSAVI	PSAVI	
Ohjaus	23	2	7	9	12	5	58
Huomion kiinnittäminen	4	11	2	7	7	1	32
Valvonta	2	2	2	5	0	0	11
Ei toimenpiteitä	55	29	11	24	64	29	212
Yhteensä	84	44	22	45	83	35	313

Aluehallintoviraston toimenpiteet % osuus

							Kaikki AVI:t yht.
	ESAVI	ISAVI	LAAVI	LSAVI	LSSAVI	PSAVI	
Ohjaus	27 %	5 %	32 %	20 %	14 %	14 %	19 %
Huomion kiinnittäminen	5 %	25 %	9 %	16 %	8 %	3 %	10 %
Valvonta	2 %	5 %	9 %	11 %	0 %	0 %	4 %
Ei toimenpiteitä	65 %	66 %	50 %	53 %	77 %	83 %	68 %



Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Lapin aluehallintovirasto
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

2022